

[Gunhild Due.]

behovet for ændringer i lukkeloven i virkeligheden er. En ændring af lukkeloven vil jo gribe direkte ind i mange menneskers tilværelse. Jeg tænker på medhjælperne, men også på den lille detailhandlerfamilie, som, hvis lovforslaget blev gennemført, kan blive tvunget til at have samme åbningstid som det nærmeste supermarked. Deres arbejdstid kan blive meget lang; tænk på den grønthandler, der skal tidligt ind om morgenen for at købe varer ind til sin butik og så muligvis stå i den det meste af dagen; muligvis kan han holde pause midt på dagen, men måske bor han så langt borte, at han ikke rigtig kan udnytte den, og det samme gælder jo for medhjælperne. Jeg mener, at hvis man gennemførte dette lovforslag, ville det fremme kvælningsdøden for de små handlende, og nu er jeg måske nok ikke den, der skal stå just og forsvare dem, men jeg er lidt forbavset over at se liberalt centrum i rollen som kvæler.

Men når ministeren nu tænker på at sætte nogen til at se på problemerne, så vil jeg egentlig gerne bede om, at man også kigger på de offentlige kontorer, for det er efter min mening i virkeligheden dér, de største problemer med hensyn til åbningstider ligger. Det er simpelt hen sådan, at mange offentlige kontorer overhovedet kun har åbent en ganske kort tid midt på dagen. Enkelte har også åbent en aften om ugen, men det gælder langt fra dem alle sammen. Det vil sige, at folk skal tage fri fra deres arbejde for overhovedet at komme i kontakt med disse kontorer. Jeg synes nok, det var værd at kigge lidt på det problem.

Ellers vil jeg afvise lovforslaget uden dog at afvise, at man kan finde frem til visse ændringer i lukkeloven; men jeg mener nok, at vi må have et ordentligt undersøgelsesmateriale for at kunne gå ind på tanken.

Rigmor Christensen: Lukkeloven er et såre ømfindtligt spørgsmål at røre ved, idet man her skal varetage såvel de handlendes som forbrugernes interesser, et forhold, der kan være nok så vanskeligt, når problemet skal løses til begge grupperes tilfredshed. Det er muligt, at den strukturændring, der er foregået i samfundet, kunne tilsige, at der sker visse ændringer i lukkeloven,

og jeg mener også, disse ændringer skal foretages, men om tiden skulle være inde netop nu, herom har jeg mine tvivl. I så fald havde der vel også rejst sig stærkere røster fra befolkningens side, end tilfældet er.

Fra de studier, jeg har haft anledning til at gøre i marken — og det er naturligvis kun i meget begrænset omfang — er det min opfattelse, at de småhandlende nærmest er imod en ændring som den foreslåede. Der er flere årsager. Det anføres bl. a., at omsætningen ikke kan bære en fordyret medhjælp, som der vil blive tale om, såfremt denne medhjælp skal arbejde sent på eftermiddagen og i de første aften-timer. Skulle man have en sådan medhjælp, ville det komme til at smitte af på priserne, altså en fordyrelse for forbrugerne, og det er jo ikke det, man tilsigter med de foreslåede ændringer. Hertil kommer, at det i forvejen er uhyre vanskeligt i det hele taget at få en medhjælp i dag, hvor vi har den fulde beskæftigelse. Men også bopælen har sin betydning, i særdeleshed hvor mand og hustru er alene om arbejdet. Det er da indlysende, at den handlende, der har sin lejlighed i tilknytning til forretningsstedet, vil have væsentligt lettere ved at holde forretningen åben på de sene tidspunkter end den, der bor længere borte. Jeg tænker her simpelt hen på familielivet. Er der børn, der er i skole om formiddagen, vil de altså komme hjem om eftermiddagen til et tomt hjem, hvor forældrene først kommer hjem om aftenen og endog ret sent på aftenen, når man tager det oprydningsarbejde i betragtning, som daglig finder sted i butikkerne. Det vil med andre ord sige, at hele livsrytmen må lægges om, og det mener jeg ikke tjener noget formål. Det må jo erkendes, at den handlende ikke helt alene kan bestemme, hvornår han vil holde åbent, idet forretninger inden for samme branche, der ligger tæt ved hinanden, af konkurrencemæssige hensyn nødvendigvis må holde åbent på samme tid, idet den væsentlige del af kundekredsen først vil indfinde sig sent på dagen. Jeg kan da heller ikke lade være at spørge, om forslagsstillerne har gjort sig klart, at dagens arbejde, som også nævnt af fru Gunhild Due, nu bliver delt op, idet grønthandlerne skal på torvet i de tidlige morgentimer, slagterne til kødbyen og fiskehandlerne til fisketorvet.